

Yabanc? Dil Olarak T?rk?e Ö?renenler ?çin B1 Düzeyi Ba??ms?z Konu?ma Becerisi Dereceli Puanlama

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Dil Olarak T?rk?e Ö?renenler ?çin B1 Düzeyi Ba??ms?z Konu?ma Becerisi Dereceli Puanlama*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32690>

Öz

Bu akademik ölçek, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin B1 düzeyindeki başlımsız konu başma becerilerini nesnel bir şekilde değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir dereceli puanlama anahtar dır (DPA). Ölçek, Osman Kürat Yorgancın 2021 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi'nde tamamladığı doktora tezinin bir parçası olarak tasarlanmıştır. Temel olarak, konu başma performansın dört temel boyutunu (Konu başma Düzeni, Konu başma Dış Yapısı, Konu başma İç Yapısı ve Konu başma Durumu) ölçen toplam 23 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, özellikle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde üretici dil becerilerini geliştirmeye yönelik pedagojik müdahalelerin etkinliğini ölçmek için güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Türkçe, yabancı dil, **B1 düzeyi**, konu başma becerisi, AODRÇ B1, dil değerlendirme, üretici dil becerileri, dereceli puanlama anahtarı.

Yazarlar

Osman Kürat Yorgancı

Amaç

Bu dereceli puanlama anahtarının (DPA) temel amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin Avrupa Ortak Dil Referans Çerçevesi (AODRÇ) tarafından tanımlanan B1 seviyesindeki başlımsız konu başma yeterliliklerini sistematik olarak ölçmek ve değerlendirmektir. Ölçek, öğrencilerin B1 seviyesinde beklenen akıcılık, kelime çeşitliliği, yapısal tutarlılık ve özgüven gibi kritik konu başma unsurların ne ölçüde sergilediğini belirlemek üzere geliştirilmiştir.

Ölçek, aynı zamanda, dil öğretim süreçlerinde kullanılan yöntemlerin (örneğin, doktora tezinin odak noktası olan podcast kullanımı) öğrencilerin üretici dil becerileri üzerindeki etkisini bilimsel olarak tespit etmek için kullanılan temel değerlendirme araç rolünü üstlenmiştir. Bu sayede, dil öğretmenlerine ve araştırmacılara, öğrencilerin konu başma performansları hakkında dört ana boyutta objektif ve tutarlı geri bildirim sağlama imkanı sunulmuştur.

Yapı

Ölçek, B1 düzeyinde başlımsız konu başma becerisini değerlendiren toplam **23 maddeden** oluşmaktadır. Bu maddeler, konu başma performansın çok boyutlu doğasını yakalamak amacıyla dört temel yapısal faktör altında toplanmıştır. Her bir faktör, konu başma farklı bir yönünü temsil etmekte olup, değerlendirme sürecinde ayrı ayrı ayrılmıştır:

Konuşma Düzeni: 5 madde. Bu boyut, konuşmanın başlangıç ve bitimindeki uygun selamlama ve hitap ifadeleri gibi genel organizasyon ve akışa odaklanır.

Konuşmanın Dış Yapısı: 7 madde. Bu boyut, akıcılık (fluency), telaffuz ve genel dilbilgisi kurallarına uyumu kapsar.

Konuşmanın İç Yapısı: 7 madde. Bu boyut, kullanılan kelime çeşitliliği, anlatımın zenginliği ve içeriğin mantıksal tutarlılığı gibi semantik ve söylemsel unsurlar değerlendirir.

Konuşmanın Durumu: 4 madde. Bu boyut, konuşmacının durumu, kendine güveni ve genel sunum becerisi gibi psikolojik ve performansla ilgili unsurları içerir.

Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** çalmaları, esas olarak **kapsam geçerliliği** (content validity) üzerine yoğunlaşmıştır. Ölçeğin, hedeflediği B1 düzeyindeki başlımsız konuşma becerilerini gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla, ilgili alanda uzman akademisyenlerin görüşlerine başvurulmuştur.

Uzman görüşlerinin toplanması ve incelenmesi neticesinde, ölçek maddelerinin B1 düzeyindeki konuşma yeterliliklerini temsil etme derecesi konusunda uzmanlar arasında yüksek seviyede bir fikir birliği (konsensüs) olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu yüksek fikir birliği seviyesi, geliştirilen **dereceli puanlama anahtarı** (DPA) güçlü ve kabul edilebilir bir kapsam geçerliliğine sahip olduğunun bilimsel kanıtı olarak kabul edilmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** analizleri, özellikle puanlamanın objektifliğini ve tutarlılığını sağlamak amacıyla **değerlendiriciler arası tutarlılık** (inter-rater reliability) ölçülmesine odaklanmıştır. Bu çalma için, üç farklı alan uzmanı, 30 katılımcının konuşma sınavlarını birbirinden başlımsız olarak değerlendirmiştir.

Uzmanların verdikleri puanlar üzerinden yapılan istatistiksel hesaplamalar sonucunda, değerlendiriciler arası tutarlılık katsayısı oldukça yüksek bir değer olan **0,987** olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu yüksek tutarlılık katsayısı, farklı değerlendiricilerin aynı performans kriterlerine göre çok yakın puanlar verdiği anlamına gelmekte olup, ölçeğin puanlama sürecinin son derece güvenilir ve objektif olduğuna dair güçlü bir delil teşkil etmektedir.

Faktör Analizi

Kaynak metinde Keşfedici veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (KFA/DFA) sonuçları detaylı olarak rapor edilmemiştir. Ancak ölçeğin yapısal kurgusu, konuşma becerisini ölçen ve teorik altyapıya uygun olarak belirlenmiş dört ana faktör etrafında organize edilmiştir. Bu faktörler, konuşma yeterliliğinin ayrıntılı bileşenlerini temsil etmektedir:

Konu Başlıma Düzeni (5 madde)

Konu başlımanın Dış Yapısı (7 madde)

Konu başlımanın İç Yapısı (7 madde)

Konu başlımanın Durumu (4 madde)

Bu kategorik ayrım, ölçeğin konu başlıma becerisinin farklı pedagojik yönlerini ayrı ayrı ve detaylıca değerlendirme kapasitesine sahip olduğunu göstermektedir.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme (Development)

Format: Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubric). Beşli Likert benzeri derecelendirme sistemi kullanılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenler

Yaş Grubu: Belirtilmemiştir (Genellikle yetkin veya üniversite seviyesinde dil öğrenenler)

Popülasyon Detayları: Güvenirlik çalışması 30 katılımcının konu başlıma performansları üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Sözel performansın, dört ana yapısal boyut altında toplanan 23 madde üzerinden, alan uzmanları tarafından 1 (Zayıf) ile 5 (Çok iyi) arasında değerlendirilen 5 basamaklı bir ölçekte değerlendirilmesi.

Anahtar Kelimeler

Yabancı dil öğretimi, dereceli puanlama, dil becerisi değerlendirme, rubrik, inter-rater tutarlılık, Osman Kürat Yorgancı, doktora tezi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Osman Kürat Yorgancı

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi kaynakta mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresi: yorganci@yildiz.edu.tr

Yazın Adresi: Ölçek, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir

doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bu dereceli puanlama anahtar, 2021 yılında tamamlanan akademik bir çalışma (doktora tezi) kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanım veya herhangi bir ücretlendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Yorgancı, O. K. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde podcast (sesli yayın) kullanımının üretici dil becerilerine etkisi*. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tez referansına Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası kaynakta belirtilmemiştir.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenler İçin B1 Düzeyi Başlımsız Konu Başlıma Becerisi Dereceli Puanlama Ölçek Maddeleri

Derecelendirme Kriterleri:

Zayıf

Yetersiz

Orta

İyi

Çok iyi

Ölçek Alt Boyutları ve Madde Sayıları:

Konu başlıma düzeni: 5

Konu başlımanın dışı yapıları: 7

Konu başlımanın iç yapıları: 7

Konu başlımanın durumu: 4

Ölçek toplam madde sayısı: 23

Örnek Maddeler:

Konu başlıma uygun selam ve hitap ifadeleriyle başlılar.

Akç? konu?ur.

Konu?mas?nda kelime çe?itlili?i zengindir.

Konu?mas?ndaki duru?uyla kendine güvendi?ini hissettirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM